

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту наказу Міністерства економіки України
„Про затвердження Вимог до експертних організацій, які мають
намір виконувати (виконують) експертизу стану охорони праці та
безпеки промислового виробництва”

I. Визначення проблеми

Проблема, яку передбачається розв’язати шляхом державного регулювання:

Відповідно до пункту 4 Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 року № 1107, вимоги до експертних організацій розробляються Держпраці та затверджуються за погодженням з Антимонопольним комітетом в установленому порядку.

Вимоги до експертних організацій, які мають намір виконувати (виконують) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва (далі – Вимоги) затверджено наказом Міністерства соціальної політики України від 12.04.2018 № 507, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.05.2018 за № 569/32021.

Станом на липень 2021 року 45¹ суб’єктів господарювання здійснювали діяльність з надання експертних послуг з оцінки відповідності у сфері охорони праці і промислової безпеки. Статус експертної організації з оцінки відповідності визначається відповідністю вимогам державного стандарту ДСТУ ISO/IEC 17020:2014 «Оцінка відповідності. Вимоги до роботи різних типів органів з інспектування». Процедуру оцінки відповідності інспекційного органу вимогам державного стандарту визначає стаття 33 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», згідно якої відповідність органу з оцінки відповідності державним стандартам може бути доведена виключно шляхом акредитації такого органу національним органом України з акредитації.

Постановою Кабінету Міністрів України від 03.02.2021 № 77 затверджено перелік машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки та сформовано єдиний перелік робіт підвищеної небезпеки, зв’язку з чим, норми Вимог необхідно актуалізувати в частині посилання на нормативно-правові акти, що визначають зазначений перелік.

З розвитком інформаційного суспільства та суспільних відносин виникає необхідність надання адміністративних та інших публічних послуг в електронній формі.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 № 918-р затверджено Концепцію розвитку системи електронних послуг в Україні (далі –

¹ - За даними Національного агенства з акредитації України <https://naau.org.ua/reyestr-akreditovanix-ooov/>

Концепція). Реалізація Концепції складається з трьох основних етапів, передбачає, оптимізацію пріоритетних послуг та запровадження надання їх в електронній формі.

Крім цього, програмою діяльності Кабінету Міністрів України, якою передбачено проведення інвентаризації державних послуг, їх оптимізацію та переведення в онлайн, а також згідно з розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 11.02.2019 № 1267 та № 1268 передбачалося забезпечити до кінця 2020 року, зокрема, надання не менше як 30 відсотків адміністративних, соціальних та інших публічних послуг, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади в електронній формі через Єдиний державний веб-портал електронних послуг.

Адміністративна послуга з видачі дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатації машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки (далі – дозвіл), разом з реєстрацією декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з охорони праці, є найбільш затребуваними з числа адміністративних послуг, що надає Державна служба України з питань праці.

У зв'язку з цим виникла необхідність в актуалізації Вимог та запровадженні процедури надання до Держпраці інформації про затверджений висновок експертизи, з додаванням електронного примірника, не пізніше наступного робочого дня від дати його затвердження.

Причини виникнення проблеми:

Встановлені Вимоги, не актуалізовані та не враховують розвиток інформаційного суспільства та змін у суспільних відносинах, які виникли у зв'язку із зростанням цифровізації всіх сфер життєдіяльності.

Підтвердження важливості проблеми:

Прийняття проекту наказу Міністерства економіки України встановить правове регулювання надання експертною організацією висновку експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва в електронній формі безпосередньо до Держпраці, та який буде використано суб'єктом господарювання для одержання адміністративної послуги з видачі дозволу в електронній формі.

Сприятиме економії часу і підвищення продуктивності та інших внутрішніх процесів суб'єктів господарювання; оптимізації та покращенню комунікацій, як внутрішніх, так і зовнішніх; поліпшенню оптимізації робочого процесу за рахунок одержання адміністративної послуги суб'єктом господарювання.

Крім цього, унеможливить стороннє втручання у зміст висновків експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва.

Отже, регулювання відносин у цій сфері належить безпосередньо до компетенції відповідних органів держави.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки встановлення Вимог передбачено Законом.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки процедура надання висновку у цифровій формі до Державної служби України з питань праці буде визначатись саме цією постановою Кабінету Міністрів України.

II. Цілі державного регулювання

Проект наказу підготовлено з метою актуалізації правового регулювання експертної діяльності у сфері охорони праці та промислової безпеки, сприянню цифровому обміну інформацією між суб'єктами дозвільної системи у сфері господарської діяльності на законодавчо врегульованих засадах.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	У разі залишення ситуації без змін, досягнення визначених цілей неможливе. Чинні вимоги не актуалізовані щодо визначення переліків робіт підвищеної небезпеки та машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки а також не передбачають подання висновку експертизи в електронній формі.
Альтернатива 2	Розроблення регуляторного акту, який враховує вимоги чинного законодавства, а саме: Перелік машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 03.02.2021 № 77; Прийняття регуляторного акта дозволить встановити правове регулювання надання експертною організацією висновку експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва в електронній формі безпосередньо до Держпраці. та який буде використано суб'єктом

	<p>господарювання для одержання адміністративної послуги з видачі дозволу в електронній формі.</p> <p>Сприятиме економії часу і підвищення продуктивності та інших внутрішніх процесів суб'єктів господарювання; оптимізації та покращенню комунікацій, як внутрішніх, так і зовнішніх; запровадження механізму одержання адміністративної послуги з видачі дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки та експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки в електронній формі.</p> <p>Забезпечить приведення Вимог у відповідність до законодавства.</p> <p>Отже, регулювання відносин у цій сфері належить безпосередньо до компетенції відповідних органів держави.</p>
--	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Оцінка впливу на сферу інтересів держави		
Альтернатива 1	Відсутні	На тому ж рівні
Альтернатива 2	<p>Встановлення правового регулювання надання в електронній формі експертною організацією висновку експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва до Держпраці; Запровадження механізму надання адміністративної послуги з видачі дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки в електронній формі.</p> <p>Сприяння економії часу і підвищення продуктивності та інших внутрішніх процесів державних органів;</p> <p>Оптимізації та покращенню комунікацій, як внутрішніх, так і зовнішніх;</p> <p>Приведення Вимог у відповідність до законодавства;</p> <p>Покращення позицій України через прозорість та наближення</p>	Відсутні

	до Європейських стандартів.	
--	-----------------------------	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Відсутні.
Альтернатива 2	Відсутні.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Великі та середні	Малі та мікро	Разом
41	4	45
91,11	8,89	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	Впровадження правового регулювання електронного обігу під час застосування дозвільної системи у сфері охорони праці; економія часу і підвищення продуктивності та інших внутрішніх процесів суб'єктів господарювання; запровадження електронної взаємодії з дозвільними органами в електронній формі.	Витрати пов'язані з процедурами отримання первинної інформації про вимоги регулювання та з одержанням електронного кваліфікованого підпису

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Отримання первинної інформації про вимоги регулювання	2 год. (час, який витрачається с/г на пошук нормативно-правового акта в мережі Інтернет та на оформлення документів	108,33 грн. (поновлення підпису кожні два роки; за результатами консультацій)

		для одержання кваліфікованого електронного підпису; за результатами консультацій) 5 x 36,11 грн. ² = 180,55 грн.	
2	Одержання кваліфіковано цифрового підпису	331,00 ³ грн.	662,00 грн.
3	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2), гривень	511,55 грн.	770,33 грн.
4	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	41	41
5	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 3 x рядок 4), гривень	20973,55 грн	31583,53

*

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0 грн.	0 грн.	0 грн.	0 грн.

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного	Витрати на оплату штрафних	Разом за рік	Витрати за п'ять років
------------	--	----------------------------	--------------	------------------------

² У розрахунку вартості години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України", з 01 січня 2021 року становить – 36,11 грн.

³ За даними <https://ukrzvit.ua/ua/stoimost-uslug> вартість ключа на 2 роки становить 331 грн.

	нагляду (контролю) (за рік)	санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)		
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	0 грн.	0 грн.	0 грн.	0 грн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1 – цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати)	Цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).
Альтернатива 2	4 – цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть)	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Для держави: Фінансові витрати відсутні. Для суб'єктів господарювання (експертні організації):	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання не дозволить вирішити проблеми, за значені у розділі I Аналізу, а також досягти цілей державного регулювання.

		Фінансові витрати відсутні.	
Альтернатива 2	<p>Для держави: Покращення правового регулювання дозвільної системи у сфері охорони праці за рахунок впровадження механізму електронної взаємодії, запровадження надання адміністративної послуги з видачі дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки та ена експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки в електронній формі Підвищення інвестиційного клімату і як наслідок покращення позицій України через прозорість та наближення до Європейських стандартів.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: сприятиме економії часу і підвищення продуктивності та інших внутрішніх процесів суб'єктів господарювання; оптимізації та покращенню комунікацій, як внутрішніх, так і зовнішніх; поліпшенню оптимізації робочого процесу; можливості виходу на новий рівень взаємовідносин між замовником експертизи, експертною організацією та дозвільним органом.</p>	<p>Для держави: Витрати не прогнозуються.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Витрати для експертних організацій прогнозуються витрати у розмірі 511,55 грн. на одну організацію.</p>	Така альтернатива забезпечує досягнення цілей шляхом прийняття нормативного акта.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2	Альтернатива не дозволяє досягти поставлених цілей	У разі не прийняття акту Вимоги залишаться не приведеними у відповідність до законодавства, залишаться фактори, що не дозволять забезпечити перехід до одержання адміністративних послуг в електронній формі.
Альтернатива 1	<p>Покращення правового регулювання дозвільної системи у сфері охорони праці за рахунок впровадження механізму електронної взаємодії, запровадження надання адміністративної послуги з видачі дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки в електронній формі</p> <p>Покращення інвестиційного клімату в Україні.</p> <p>Вигоди для суб'єктів господарювання: сприятиме економії часу і підвищення продуктивності та інших внутрішніх процесів суб'єктів господарювання; оптимізації та покращенню комунікацій, як внутрішніх, так і зовнішніх; поліпшенню оптимізації робочого процесу; можливості виходу на новий рівень взаємовідносин між замовником експертизи, експертною організацією та дозвільним органом.</p>	Відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є прийняття проекту акту, яким оптимізуються Вимоги до експертних організацій, які мають намір виконувати (виконують) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва.

Таким чином запроваджується механізм електронної взаємодії та встановлюється правове регулювання надання експертною організацією інформації про висновок експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва з додаванням його електронної копії до Держпраці та приводяться Вимоги у відповідність до законодавства, що в свою чергу сприятиме економії часу і підвищенню продуктивності та інших внутрішніх процесів експертної організації; оптимізації та покращенню комунікацій, як внутрішніх, так і зовнішніх.

Заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта:

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта, шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному вебсайті Державної служби України з питань праці.

Заходи, які мають здійснити суб'єкти господарювання для впровадження цього регуляторного акта:

Для впровадження цього регуляторного акта після набрання ним чинності експертним організаціям, які мають намір виконувати (виконують) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва необхідно ознайомитися із змінами в законодавстві. У разі необхідності провести процедуру одержання кваліфікованого електронного підпису суб'єктом господарювання та експертами технічними.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акту немає. Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів. Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Регуляторний акт стосується інтересів держави, суб'єктів господарювання. Негативних наслідків у зв'язку з прийняттям регуляторного акту не очікується.

Витрати суб'єктів господарювання викладено згідно з додатком 2 Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Витрати на адміністрування регулювання для органу державної влади не передбачаються, а тому витрати згідно з додатком 3 Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не розроблялись.

Розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва проведено в межах даного Аналізу

Питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості експертних організацій, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків. Розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва не проводився. Державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Запропонований термін дії акта:

Термін дії регуляторного акта не обмежений у часі, що дасть змогу повністю вирішити проблемні питання.

Обґрунтування запропонованого терміну дії акта:

Структура запропонованого регуляторного акта розроблена з урахуванням можливості доповнення або внесення змін до регуляторного акта у разі виникнення необхідності правового врегулювання відносин, що виникають в Україні.

Термін набуття чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Досягнення цілі державного регулювання, задля якого пропонується регуляторний акт, може бути охарактеризовано наступними кількісними та якісними показниками, значення яких має змінитися за вимірюваний період:

надходжень до державного бюджету, до місцевих бюджетів, до цільового фонду, пов'язаних з дією акта не передбачено;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;

час, що витратиметься суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта, враховуючи що проект регуляторного акта розміщений на офіційному сайті Держпраці (посилання на сторінку – <https://dsp.gov.ua/category/diyalnist/rehuliatorna-diialnist/>) складає 100%.

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у розділі II аналізу регуляторного впливу, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі додаткові показники:

- кількість повідомлень про надання відомостей про висновок експертизи з надання його електронної копії;

- кількість звернень громадян щодо порушень Порядку під час виконання робіт.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Строки проведення базового відстеження результативності дії регуляторного акта:

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено до набрання чинності цього акта шляхом аналізу зауважень та пропозицій до нього, які надходять від юридичних та фізичних осіб після оприлюднення зазначеного акта на офіційному веб-сайті Державної служби України з питань праці.

Строки проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акта:

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік після набрання чинності даним регуляторним актом шляхом порівняння показників базового та повторного відстеження. Періодичні відстеження результативності здійснюватимуться один раз на три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися раз на кожні 3 роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результатів цього акта.

Метод проведення відстеження результативності:

Статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності:

Статистичні.

Цільові групи осіб, що обиратимуться для участі у відповідному опитуванні:

Представники суб'єктів господарювання та Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні.

**Т.в.о. Голови
Державної служби України
з питань праці**

Віталій САЖІЄНКО

_____ 2021 р.